

Til
Indenrigs- og boligminister Chr. Rabjerg Madsen
Udvalget for Småøer
Udvalget for Landdistrikter og Øer
Finansordførerne

Den 15. september 2022

Kommunernes trængte økonomi truer småøernes eksistens

I Sammenslutningen af Danske Småøer oplever vi en stigende bekymring for de små øers fremtidsudsigter, forårsaget af stigende brændstofpriser og øvrige besparelser i samfundet.

På færgeområdet, som er et af de mest "synlige" udgiftsområder for kommuner med småøer, hører vi om markante stigninger på færgernes priser, forlængelse af sejltid og aller-
værst aflysning af afgang i sejlplanerne.

Vores bekymring retter sig desuden mod de kommuner, der i forvejen er pressede økonomisk, og hvor det nu for fleres øers vedkommende lyder, at der trues med skolelukninger og øvrige besparelser på basale serviceområder. Det er vitale rammevilkår, der peges på, og som afgør om der er basis for et helårsliv eller ej på de småøer.

Vi frygter, at kommunerne, når de er meget trængte, overser at §20 midlerne i bloktilskuddet er ment som en sikring af, at småøernes basale vilkår kan opretholdes, og at midlerne i krisetider opsluges af den øvrige, generelle kommunale drift.

Sammenslutningen af Danske Småøer har tidligere i år i fællesskab med Færgesekretariatet og Småøernes færgeselskaber rejst problematikken vedr. de stigende brændstofpriser og konsekvenserne for færgedriften til de små øer (der alle fortsat har dieseldrevne færges). Indenrigs- og boligministeren har svaret, at det er en generelt situation national, så vel som global.

Vi er fuldstændig klar over at den økonomiske situation ikke kun berører de små øer. Beboerne på småøerne skal også spare, når økonomien er trængt, men det er vigtigt at bemærke, at øboerne jo er borgere i den kommune, der evt. vælger at spare på velfærd, sundhed osv. og dermed rammes på lige fod med de øvrige borgere. Det er dog ikke rimeligt *derudover* at pålægge øboerne yderligere besparelser og stramninger, som går ud over de helt vitale funktioner for øerne, så som færge og skole, og dermed truer øsamfundenes eksistens.

Evalueringen af landevejsprincippet viser, at den sænkning af priserne som man siden 2015-16 har igangsat er givtig og har en positiv effekt på øsamfundene. Men dels risikerer de sæn-

kede priser nu at blive udlignet eller helt overhalet af brændstoffillæg på priserne. Dels nytter det ikke, at færgerne har lave takster, hvis sejlplanen indskrænkes og færgerne ikke sejler som hidtil.

Indtil videre er der fra statens side kommet varmemhjælp, forhøjet ældrecheck, lavere elafgift, huslejeloft og inflationshjælp.

Vi ønsker, at det fra politisk side sikres, at de små øsamfund ikke forgår i kølvandet på denne krise. Der skal politisk følges op på om kommunerne kompenseres tilstrækkeligt for de stigende brændstofpriser på færgeområdet til at opretholde færgeserviceniveauet, samt sikres at småøerne ikke skal bøde mere end det øvrige samfund i en krisetid.

Vi har netop igangsat en rundspørge blandt øerne vedr. omfanget af besparelser. Når resultatet foreligger, eftersender vi det.

Med venlig hilsen

Kirsten Sydendal

Formand

Sammenslutningen af Danske Småøer